

Grlica, II (1933-1934)

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **1933**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:116:316100>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-02**

Repository / Repozitorij:

[Academy of Music University of Zagreb Digital Repository - DRMA](#)

Broj: 1539

GRLICA
REVIJALNA ZBIRKA
OMLADINSKE MUZIKE

II svezak

ZAŠTIĆENO

SADRŽAJ:

E. Adamič:	Beraške pesmi.
B. Papandopulo:	Doletel je..., Dafino vino crveno.
Fr. Dugan ml.:	Tri ftičice, Fašnička, Se korenje, Crni kos, Lepe Molivarke.
M. Bajšanski:	Tri bugarske pesme.
Iv. Grbec:	Sedem otroških.
I. Adamič:	Svatovska. Tiri, tiri, tinje.
Mokranjac:	četiri srpske obredne.
M. Bravničar:	Dva polža.

Omladinski zborovi a cappella i pratnjom klavira.

KNJIŽEVNI PRILOG:

Dr. Božidar Širola: Pučki muzički instrumenti i njihova upotreba u školi. Iv. Grbec: Naše skladbe. Odgovori na anketu: (Fr. Dugan, Fr. Lucić). Iv. Grbec: Jezusu pušeljček. I. Pucić: Dječji pjevački zbor drž. real. gimnazije u Petrinji. Biografije (Milenko Živković). Vijesti uredništva.

ZAGREB 1933-1934

UREĐUJE I IZDAJE: SREČKO KUMAR

Izlazi godišnje deset svezaka. Godišnja pretplata 180 dinara — polugodišnja 100 dinara — pojedini svezak 25 dinara.

Kod komponiranja omladinskih pjesama i igara kompozitori su više puta u velikoj neprilici, jer ne nalaze dosta zgodnih dječjih tekstova.

U narodu ima još mnogo starih, napola zaboravljenih, nikada još napisanih pjesama i igara (riječi i napjeva) koje bi se dale izvrsno upotrijebiti u originalu ili u preradjenom obliku.

Pozivamo stoga sve naše dosadašnje i nove saradnike da nam svaku takvu rijetku i malo znanu pjesmu zabilježe i pošalju. Priopćićemo ih s navodom podrijetla stalno pod naslovom:

«Jugoslavenski omladinski folklor».

VJESNIK OMLADINSKIH ZBOROVA

OMLADINSKI ZBOROVI!

ZBOROVODJE!

Željeli bismo od Vas vijesti o postanku zbora, o njegovom razvoju, nastupu, programu, nakanama, željama i Vašim težnjama, da te vijesti uvrstimo u ovoj reviji, koja je i Vaše glasilo!

Popravite pogreške:

- Na 25 strani treba da glasi u tekstu: ne bo (ne : ne-bo)
- „ 27 „ 6—7 redak treba da glasi u tekstu: gra-da, vi-so-kog, gle-da.
- „ 29 „ treba da glasi u tekstu: Na anu, mu ga (ne : na-a-nu, mu-ga).
- „ 30 „ zadnji redak nota u tekstu: momče, momčeto (ne : nomce, momceto) i dolje : Karakamen (ne karakamen).
- „ 32 „ u sedmom taktu gore mora biti polovična nota.
- „ 33 „ treba da glasi: Vardarenko, Vardaren (ne vardarenko, vardaren).
- „ 35 „ gore u tekstu treba da glasi: pi-sa-nih.
- „ 37 „ napomena dolje morala bi stajati na pređašnjoj strani.
- „ 38 „ u natpisu treba da glasi Pušeljček.
- „ 30 „ treba da glasi u tekstu: po-go-sti-mo.
- „ 43 „ treba da glasi u prvom retku: Ko pije, u dragom i trećem : Po-moz' mu, u petom : sla-ve
- „ 44 „ u prvom redu iza riječi „Jelo-le“ nedostaje taktova crta.
- „ 47 „ treba da glasi gore : Otroški, dolje u zadnjem redu : a-li, u osmom taktu treba da je zadnja nota u donjem glasu „cis“.
- „ 48 „ u drugom retku treba da glasi: ni-sem.

Prilog: Dr. Božidar Širola: Pučki muzički instrumenti i njihova upotreba u školi. - Iv. Grbec: Naše skladbe. Odgovori na anketu; (Fr. Dugan, Fr. Lucić). Iv. Grbec: Jezusu pušelčec. - I. Pucić: Dječji pjevački zbor drž. real. gimnazije u Petrinji. - Biografije (Milenko Živković). Vijesti uredništva.

Uređuje i izdaje: Srećko Kumar, Zagreb, Račkoga ul. 6/IV.

Pučki muzički instrumenti i njihova upotreba u školi.

Naši pučki muzički instrumenti vrlo su mnogobrojno po svojoj građi i po svom ustroju. Ima u Južnih Slavena instrumenata a svih vrsta, uzora, iz kojih su se razvili u dugom razvitku svi moderni orhestralni instrumenti; ima tu žicanih instrumenata (gudaljki i trzaljki); ima tu sviraljaka labijalnih, to su frule stranke, frule s piskom i panove svirale i orguljice, sviraljaka jednojezičnih (primitivnih oblika klarinetskih), sviraljaka dvojezičnih (primitivnih oboa, sopila i zurla); ima rogova i truba (načinjenih od pravog roga, dotično od tikava i drva).

Kao da su najmanje zastupane udaraljke u našem pučkom instrumentariju (najviše su to čegrtaljke, manje bubnjevi). Mnogi su od tih instrumenata zapravo kulturna svojina velikog mediteranskog područja i teško je reći, kada su ušle u praksu naših pučkih svirača. Ima i čakovih oblika, koji su se zacijelo kod nas razvili, tako na pr. diple. Ima i takovih instrumenata, koji su uneseni iz drugog folklor, kao tambura i zurla; u novije doba harmonika-rastezača i limeni instrumenti. Mnoga od tih pitanja kulturnih utjecaja i prenosa kulturnih tekovina u područje našeg muzičkog folklor, nijesu zapravo riješena. Treba još dugog i podrobnog ispitivanja, da se takova zamršena pitanja do kraja razriješe.

Upozorujem samo na jedan takav instrument, koji danas još — kao u neku ruku bezvrijedan ili omalovažen — dajemo u ruke djeci; ali iz te dječje igracke mogu se izmamiti sasvim nježni zvukovi, kojima bi se upravo kod mališana u osnovnim školama mogli postići lijepi uspjesi. To je sviraljka jedinka, ćurlika, žveglica, šaltva ili kako se već u kojem kraju zove: jednocjevna labijalna sviraljka, koja sa svojih šest rupica za prebiranje daje opseg čitave dijatonske ljestvice. Dobri majstori (oni iz sela Laza u općini Marija Bistrica) vješto ih izrađuju, pa im je intonacija redovno gotovo sasvim čista. I po svojoj intonaciji odgovaraju nekako opsegu dječjeg grla, pak bi mogle poslužiti i kod obuke pjevanja. Nepriključna je u tome, što je moguće na njima izvesti samo onaj tonalitet, u kojemu su ugođene i nikakove modulacije nijesu na njima izvedive. Ipak bi, uz malu pažnju učiteljevu, ovakova žveglica u rukama dječaka mogla postati ne samo igrackom već bi dala mogućnost, da se kod pojedinih dječjih koncerata posluže njome kao pratnjom.

Na ovu misao navelo me nastojanje austrijskih muzičara koji propagiraju čak i u seljačkim momačkim društvima ovaj jednostavni instrument kao pomagalo seoske muzičke kulture. Oni su izdali dapače i udžbenik za sviranje po notama.

S malo vježbe u pravilnom duvanju u sviralicu-jedinku može se postići lako, da se opseg tog instrumenta poveća na dvije oktave, da prati dječje pjevanje u gornjoj oktavi, u području koje ima dovoljno prodoran zvuk.

Ne bi li bilo vrijedno u seoskim školama pokušati uvesti i ovaj instrument kao pratnju pjevanja. Dali bi se polučiti možda nepoznati još lijepi efekti.

Božidar Širola

NAŠE SKLADBE

Napomene za razumijevanje i savjeti za izvođenje.

U ovaj svezak uneseni su neki ciklusi obradbi narodnih pjesama koji su najčistije zlato iz narodne riznice.

Adamič: B e r a š k e p e s m i. Čovjeku se privida proštenje. Sjećam se na pr. crkvenoga goda kod Sv. Ksavera blizu Zagreba. Na brežuljku je crkva, do koje vodi stubište. S jedne i druge strane su kapelice s križnim putem, a na njima su uklesani i nesretni momenti iz prošlosti našega naroda. Pred crkvicom, po stepenicama i kraj puta sjede siromasi kao da je tu dragi Bog sabrao sve zlo: osušene ruke, umrtvljene noge, prazne očne šupljine. Pjesma je jednolična, jednolična molitva i prošnja, koja reže kao nož u srce:

Smilujte se ruke mile,
zdrave vaše ruke bile.....

A par koraka dalje:

Vidite me očicama,
darujte me ručicama!
Sljepota je gorka muka,
gorka muka, teška rana,
kad ne vidim belog dana.....

I tako sve u beskonačnost.

Adamič je izabrao dva slična motiva, prošnju i zahvalu, i priredio ih za zbor gdje su pored dječaćkih glasova već i izraziti tenori i basovi (na pr. u srednjim i učiteljskim školama). Obradio je to na način kojim su pisali crkvene pjesme stari majstori iz nizozemskih škola. Adamič se vrlo približio tome idealnom stilu.

U prvoj počinju tri glasa s velikom tugom (bolom). Gornji glas treba da bude naročito izrazit, težište u svakoj noti, a kad se pridruži četvrti glas, neka u njemu bude melodija još izrazitija. Imitacije od 5 takta dalje nježnije i lakše, svaki nastup novoga glasa na isti način i neprestano «p» Od «Marija vam» treba jednakomjerno stupnjevati svaki novi nastup, također i basovske pedalne note, a zadnja 4 takta treba da su široka i veličanstvena.

U «Zahvali» počinje skupina donjih glasova, a odgovara joj skupina dječjih. U 3 taktu neka zapjeva prva skupina ona dva «d» u oktavi vrlo tiho, da se ljepše ispolji početak gornje skupine. Imitacija od 5 takta dalje neka bude takva da sa svakim nastupom novoga glasa dobiju i drugi glasovi na jakosti, kao da bi se na orguljama svaki put dodao još jedan registar. Neobično mjesto u 11 taktu neka se izrazi tako da visoki dječaćki glas pjeva vrlo legato već dva takta prije, a donja dva glasa od «Sveti Anton» ne vezano, nego recitirano (tako će se nesuglasje ublažiti ne samo različnom bojom glasova nego i različnim načinom izvođenja). Od kulminacije se treba gubiti, a završiti veličanstveno. (Popravi str. 25: u tekstu treba da glasi ne bo.)

Mnogo, premnogo je motiva, narodnih pjesama, molitvica, šala i igara što ih od kuće do kuće šire prosjaci, siromasi, proštenjari. Oni su bez utjecaja škole, izobrazbe, kulture. Sve što imaju primili su iz naroda za dobro, i neokrnjeno izručuju dalje. . . . (Na vrlo lijep način su kod Hrvata upotrijebili slične motive Grgošević i Š. Slavenski).

Papandopulo: Dolete! je. . . . Ta je pjesma, kao i naredna, uzeta iz opširnog ciklusa njegovih obradbi nar. pjesama. Po sadržaju i uzornom načinu obradbe može se i jedna i druga nazvati «narodnom baladom». Prva se sastoji od ovih elemenata: Počinje dugim izdržanim glasom, koji neka bude na početku malko markiran i odmah —«p». Napjev je najprije dolje, a zatim ga preuzimlje gornji glas (tu treba malko stupnjevati). Pjesma doseže kulminaciju u troglasju, s dvoglasjem pada sve više, a kod pozdrava se počinje širiti do vrlo otegnutoga «Zbogom». Treba uvažiti napomenu da se zbor razdijeli u grupe koje će naizmjenice uzimati dah kod dugih nota.

Dafino, vino crveno. Momak je zaspao na stijeni. Hajduci ga opaze, ukradu mu gunjac i prodadu za piće. Međutim, dok pređašnja pjesma ima posve lirsko osjećanje, ima ova izrazite dramske elemente: prije svega brzina (svaki takt samo jedan udarac), zatim snagu i dinamične sforzato akcente. Pred dugim glasovima su kratki, vrlo, oštri predudari ili kratke oštre note, kao da bi bičem ošinuo. Ostinato, koji se ponavlja, (f—c—c, es—c—c itd.), izražava u donjem, gornjem i srednjem glasu nemir, kao da bi neprestano gonio konja. Taj je nemir još povećan neobičnim ritmom u napjevu gdje je u taktu jedna oštra osminka, a iza nje četvrtinka. Diferencirana dinamika kod istovremenih glasova, divovski «crescendi», razlike između ppp i fff zahtijevaju od izodioca da dobro odmjeri sve zahtijevane dinamičke stupnjeve i da ih pravilno porazdijeli. Isto tako se od njega zahtijeva da uzmogne izdržati nemir u ritmu na jednak način od početka do kraja. Na nekim su mjestima oštre disonance, ali ih logično vođenje melodičnog poteza donekle ublažuje. (Na str. 29 treba da glasi u tekstu: Na anu mu ga; na str. 30 dolje: karakamen).

Dugan ml. Ciklus od pet priprostih narodnih pjesmica. Prva počinje dvoglasno, nastavlja se troglasno i svršava četveroglasno. Pjevati treba polagano i uvijek jednako «p», da se umnožavanje glasova lijepo opazi da izjednačeni akord zazvuči kao na orguljama. U «Fašničkoj» gornji glas recitira šaljivo-groteskno, a donji glas reže po svojem. — «Se korenje», neznatna šaljiva pjesmica upotrijebljena za kontrast i jedna između tolikih varijanata o «crnom kosu» s lakim imitacijama malo produljena služi upravo samo zato da se kod svake pjesmice izrazi drukčiji (na pr. ovdje polagani plesni) karakter. — «Lepe Molivarke» imaju vrlo veseli plesni značaj. Neobično dvoglasje u oktavama je primjerno za grotesku; Zvuči vrlo čudno, jer pjevaju glasovi u različitim registrima. (Ako jedan pjeva u sred. em, pjeva drugi u vrlo dubokom ili u vrlo visokom registru, dok smo navikli slušati glasove u istom registru, u razmaku od terce do sekste).

Neka se započne posve tiho i kod dvoglasja (od 9 takta dalje) malko stupnjuje, a kod troglasja (14 takt i dalje) još više. Kad se periodi ponavljaju, treba drugi put izraziti drukčije (ovdje malo laganije), a od «Pa ispeku» lijepo «p» i prilično polagano do konca.

Bajšanski: Tri bugarske. Premda su te pjesme kratke i neznatne, ipak sadržavaju čudnovate elemente: neobični ritam (na pr. 9-dijelni nemirni ritam je zapravo $\frac{2}{16} + \frac{2}{16} + \frac{2}{16} + \frac{3}{16}$). Zadnje tri šesnaestinke potiskuju neprestano u naredni takt), harm. elementi: crkveni tonovski načini kao da bi to bila sveta pjesma; a u svemu je sakrivena neka čudna, vječna i beskonačna čežnja, da joj se pjevač — koji se u nju zadube — posvema predaje. . . . Kako treba to izraziti? Pjevači moraju biti tim mislima prožeti do dna duše, u njima se moraju čuvstva prelijevati kao boje o sunča-

nom zalasku: inače neće zasjati ona zlatna, nebeski čista luč koja je u tim pjesmama sakrita. (Tekst znači: Inje pada, Gane; inje pada po livadi. Gane, širi njedra. Kamo ideš ti, Gane, tamo idem i ja).

U drugoj pjesmi (takt je 2/8 + 3/8) treba silno i lijepo izraziti prvi glas; a kada nastupi drugi, mora taj isto tako lijepo izražavati, dok prvi stupa malo u pozadinu (pjeva tiše). Kod nastupanja svih triju glasova pjevaju svi jednako. Duge akorde treba lijepo izdržati kao kod orgulja. (Tekst znači: Plavi Vardar se prelijeva....)

Pustite mu momu ima mnogo življi i veseliji značaj. Akorde u četvrtinkama treba jednakomjerno izdržati. (Tekst znači: Pustite mu djevojku, djevojku Neravnenku. Ta one dobro znadu kako se momci varaju!)

Grbec: I v e b e r e g l j i v e. Groteskno svako ponavljanje fraze se drukčije izražava (prvo izdržano, drugo odlučno). Od trećega ritka dalje sve više «cresc.»: od «dojde tič» do «nič» treba izgovarati vrlo brzo i oštro. U tim je pjesmama većinom nasljedovano primitivno dvoglasje; u donjim glasovima je više puta upotrijebljen motiv dviju nota koje se ponavljaju («ostinato»).

Katarina. Pjesma se ponavlja, jer je kratka. Kako su 4 i 5 takt jednaki, treba petome dati više naglasa, da se tu razvije «cresc.» do kulminacije. Kad donji glas ima duge note, neka se riječi*) izgovaraju po smislu (note se ne smiju samo jednakomjerno vući!) Treba paziti na kontrast dinamke u zadnja dva takta (jedanput «f», drugi put «p!»).

Kolednici. Možemo si lako pretstaviti kako koledari stupe u kuću i odlučno pozdrave (to mogu pjevati samo dječaci), a kod ognjišta zaposlena domaćica im odzdravi (to mogu pjevati samo djevojčice, nježnije nego dječaci). Drugi dio pjevaju zajedno. Kod čestitanja dječaka neka se naglasi svaka nota, a posebno treba markirati kada se prelazi iz dugoga «d» u još dulji «c». Pjesma ima još kitica, koje se po miloj volji mogu upotrijebiti:

Hišna mati, hišni oče,
vse po volji vam v bodoče —
Novo leto vam v veselje
vse izpolni želje!

Sini — bujni v pas in lice,
hčerke — krotke golobice,
deca — jabolka od veje,
naj se z vami smeje!

Mi za zvezdo gremo v dalji,
baš kot šli so sveti kralji —
Božič zdaj vesel jih piše
vsem na vrata hiše.....

V škrinjo sezite globoko
in darov nam dajte v roko —
Naj zato zleti vam v polja
ptička — zlata volja!

Da se pila bo zdravica,
naj vam obrodi gorica;
radost, verna naj družica
pozlati vam lica!

Ste li trudni? Sladko spali.
Mi bi tudi nočevali —
A ko leto spet bo novo,
pridemo gotovo!

Devojčica mala. Treba pogoditi porugljivi ton. Drugi glas neka se pjeva, da ne bude jednoličen (neka bude tiši od prvoga, a naglašeni slogovi neka budu jači; prema njima treba rasti, a od njih se gušiti). Od «popal» dalje vrlo brzo, oštro i otsječeno.

Greje in se smeje. Prvi i treći takt su zamišljeni kao laki, a drugi i četvrti kao teški taktovi, tj. u prvom i trećem taktu treba početi posve tiho, nijedna

*) Ovdje bi došao još u obzir muzikalni problem i konflikt između metrike muzike i teksta (o tim komplikacijama koji drugi put).

nota ne dobiva naglasa, samo treba rasti i požurivati u drugi, odnosno četvrti takt. U njima naglasimo to jače, i kako smo se prije žurili, tako sada više zatižemo svaku notu. U 5 taktu neka se nastup svakoga glasa na početku malo markira; «roža nam boža» neka nježnošću doista imitira milo anje; u «pesem škrjančka» imamo opet dvaput zaredom laki—teški takt, a od «cin' dalje neka se svaka nota izvede tako kao da se cinkalo po zvončiću.

Snežinke. Treba lagano početi, ne markirati nijedne note i malo rasti do drugoga »lové«, »vrté«, koji neka se izdrži u »f«. »Kdo je duda« vrlo markantno, također i svaki odgovor; «bahač» neka se doista bahato izdrži, a zatim bez pauze odmah «Lové» kao prije.

Jezusu pušeljček. (Gledaj posebni članak.)

Adamič: Svatovska. Šaljivi belokranjski tekst. Pjesma doseže krajnje visoke i krajnje duboke položaje. Svaka nota neka se na početku jako markira, no treći glas malo slabije. «Otec toči» se pjeva lako; svaka imitacija je laki cresc.-de-cresc., samo neka se pazi da se svaki put — kad glas ima opet isti motiv —izrazi malo drukčije (kao da bi se udaljivali koraci mimoišlih svatova). Na početku nastupa «zovite jih» prvi slog se markira, zatim accell. do 6 zadnjih taktova, nato se zadržava i na koncu raširi.

Tiri, tiri, tinje. Kako zapjeva donji glas, isto tako vragoljasto mora mu svaki put odgovoriti skupina gornjih glasova. Kad se glasovi združe, treba stupnjivati snagu, a kod zadnjih 8 taktova brzinu.

Mokranjac: Četiri srpske narodne. Ovdje stupamo u najsvetije..., Te pjesme, koje su uzete iz jedine litografirane zbirke omladinskih pjesama pok. najvećega skladatelja srpske vok. muzike, vode nas u «pučke obrede», koji su se razmjerno još najviše čuvali na jugu. Moramo se zamisliti u doba kada je poglavar svake družine bio svećenikom i kada je svaki obred što ga je on obavljao imao nečega svećeničkoga na sebi. Tu se otvara najljepša strana narodne duše: najblaža čuvstva, ideal i izljevi čežnje. Prvu treba započeti tiho, polagano i svaku notu s težinom; od trećega takta rasti, a u 5 taktu neka se otvori čitavo srce ($5\frac{1}{4}$ takt se sastoji zapravo iz dva takta, $\frac{2}{4}$ i $\frac{3}{4}$): raširiti ilijepo izdržati note do narednoga takta. Još jedanput zapjeva frazu šest taktova samo jedan sopran, a svi drugi prate tiše. Narednih 6 taktova ima sopran solistično duge izdržane glasove, zadnjih 6 svi, a zadnja tri takta neka budu vrlo široka, topla i osjećajna (posebno utisnuti $\frac{3}{4}$ takt ima zapravo vrijednost dvaju $\frac{2}{4}$ taktova stisnutih u jedan; drugi $\frac{4}{4}$ taktovi su, naime zapravo $\frac{2}{4} + \frac{2}{4}$!).

U drugoj se pjesmi napjev pjeva sasvim lako, a pratnja treba da je lijepo vezana; svaka dva takta mijenjaju dinamiku. Od 5 takta dalje neka se izrazi još srdačnije nego prije. Skupinu od devetog takta dalje treba izvesti lako, treći glas malo tiše, a kad se fraza ponovi (13 takt), malo pritaženo. U 17 taktu treba izraziti neka kao u petom, a odatle dalje polagano rasti do zadnja 4 takta, koji moraju biti široki i veličanstveni: ta što je veličajnije od slave Božje!

Treća ima karakter narodnog plesa. U 2 i 4 taktu neka budu malo oštri naglasi; 5 i 6 takt neka budu pritaženi kao jeka; narednih 6 taktova su još izrazitiji; zatim slijede kao kulminacija 4 vrlo široka takta, koji se još jedanput ponove tiše i srdačnije, a na svršetku su 4 vrlo živa takta: dva oštra i dva više pritažena. (Na str. 44 u prvom retku iza riječi «Jelole» nedostaje taktova crta.)

Četvrta pjesma «Koledo» je u biti izradjena iz četverotaktnoga napjeva, koji se više puta ponavlja s neznatnim varijantama dvoglasno, troglasno i četveroglasno, i jedanput pri koncu u vrlo dugim notama. Potrebno je mnogo ljubavi i ustrpljivosti

da se svako ponavljanje otpjeva napetim čuvstvom do konca. Na početku neka ima gornji glas najveći izraz: prvu četvrtinku s tačkom malo naglasiti, a zatim polagano *decrease.*, sve osminke lijepo pojačavati u drugi takt; zadnji «*ais*» u drugom taktu se izprva izgubi, a zatim bi morao rasti u treći takt. Tu moraju osmine dobiti veću težinu nego prije; u četvrtom taktu treba rasti do sredine takta, a zatim padati. Slijedi dvoglasna skupina, kod koje se (u šestom taktu) naročito lijepo samostalno razvije drugi glas: raste snažno od «*cis*» u «*e*». «*dis*» se gubi, zatim opet neznatno raste od «*eis*» u «*fis*». Varijante od 9 takta dalje ne treba vezati, nego «*leggiero*», da kontrastira od prijašnjega. Fraze koje se ponavljaju treba svaki put malo drukčije izraziti do zadnjih veličanstvenih akorda.

B r a v n i č a r: Dva polža Skladatelj je napisao cijelu zbirku «puževa», iz koje je uzeta ova pjesma. Kao modernistu nije mu bilo do toga da stvori iz riječi napjev koji je ritmično i dijelom melodično u njima sakriven; on je napjev konstruirao i htio slušača zainteresirati s cjelinom, kod koje dolazi u obzir: troglasje (svi) koje kontrastira s jednoglasjem (sami dječaci, ili same djevojčice), zatim impresionistički harmonijski efekti u pratnji i konačno popunidbeni ritmi ($\frac{6}{8}$ takt). Ti elementi moraju izbiti kod izvođenja. (Str. 47, osmi takt: zadnja nota u trećem glasu treba da bude «*cis*».)

Iv. Grbec.

ODGOVORI NA ANKETU

Ima li se u osnovnim školama pjevanje učiti po notama? — Da!

Svatko će rado priznati, da se u osnovnoj nastavi ne može mimoći učenje i tumačenje lijepog štiva i pjesničkih tvorevina. No čim to prizna, mora dopustiti, da se u osnovnoj nastavi ne smije mimoći ni pouka u muzici. Kao što se kod štiva i pjesmica mora poznavati jezik, da se uzmognu i naučiti napamet i razumjeti, a treba znati i čitati, da se ne mora uvijek naizust učiti, nego samo pročitati i time upoznati; baš tako je potrebno, da se nauče znakovi (note), kojima su zabilježeni muzički proizvodi.

Pita se, kad bi se imalo početi s notama. — U muzičkoj akademiji primaju se djeca u početnički tečaj, kad su navršila 2. razred osnovne škole. To je radi toga, što je muz. akademija stručna škola, te se već u početničkom tečaju tumači dosta toga iz teorije, pak djeca moraju tu i tamo što god zabilježiti, dakle moraju znati već čitati i pisati. Osim toga se tamo poučava već sustavno.

U osnovnoj školi je stvar druga. — Prije svega treba imati na umu, da nije zgodno ni u kakvu školu uvađati neki predmet u prevelikom opsegu, ali ni u premalenom, tako da učenici ne mogu spoznati, čemu je taj predmet na svijetu; nego im izgleda kao da je to samo školsko gradivo, kojim ih učitelji muče i iz kojega ne mogu dobiti rđave ocjene. To znači, da se već u osnovnoj školi mora uzeti toliko gradiva o notama, da se učenici mogu za vrijeme svoga boravka u osnovnoj školi poznavanjem toga gradiva praktično koristiti.

Prema tome držim, da bi se pjevanje po notama moralo početi već u 2. razredu osnovne škole, tako da bi se učenici znanjem stečenim u 2. razredu mogli praktično služiti u 3. i 4. razredu, i time bi upoznali korist svoga znanja i svrhu svoga učenja.

U prvom razredu dovoljno je, da djeca pjevaju narodne pjesmice koje su već i onako poznate. U drugom razredu može početi pouka o notama, jer djeca već znadu čitati. Neka se ne misli, da je to za djecu preteško. Djecu zanima sve, pak će ih i note zanimati i ne će im činiti poteškoće. Dakako da metoda poučavanja mora biti dobro promišljena. Ja držim da je najvažnije, da se djeci ne pokazuje najedamput mnogo, nego vrlo malo. To malo djeca lako zapamte i prisvoje, a osim toga postanu izvjedljivi, što će biti kod slijedeće lekcije. Radi toga ne će trebati ni čitave satove držati iz pjevanja, jer se kod početnika ne bi sat imao čime ispuniti. Kod prve zgrade bit će dovoljno, da im učitelj pokaže, da ima visokih i dubokih glasova. Kod

1. Prošnja

Emil Adamič

Ne hitro *cresc. mf*

Deški I
glasovi II

Tenor

Bas

p Ža-lo - stno je sr-ce mo-je, ka-da vi - di ro-ke

p Ža-lo - stno je sr-ce mo-je, ka-da vi - di ro-ke

p

p Pogledjte vi ro-ke va - še,

svo - je. *p* Pogledjte vi ro-ke va - še,

svo - je. da ne-bo tr - do sr-ce

da ne-bo tr - do

mf *cresc.* Ma-ri - ja vam

Ma-ri-ja vam zdra-vje da-la, Ma-ri-ja vam sre-čo

va - še. Ma-ri-ja vam zdra-vje-da-la, Ma-ri-ja vam

sr-ce va - še. Ma - ri - ja vam sre - čo

sre-čo da-la. *Počasniješe*

da-la. — Aj ta do - brot-ni-ca, aj ta ja-bo-ka.

sre-čo da-la. Aj ta do - brot-ni-ca, aj ta ja-bo-ka.

da la. ta do brot ni ca, aj ta ja bo ka

rit. *f*

2. Zahvala

Hitrejše

Deški I
glasovi II

Tenor

Bas

mf

mf

mf

hva-la du - še Je - zu -

Hva-la du - še Kri - stu - so - ve,

mf

cresc.

Bog o - ču - vaj zdra - vje va -

so - ve!

Bog o - ču - vaj zdra - vje va - še, Bog o -

Bog o - ču - vaj zdra - vje va - še, Bog o - ču - vaj

Bog o - ču - vaj zdra - vje va - še, Bog o - ču - vaj bla - go

še, Bog o - ču - vaj bla - go va - šet

mf

ču - vaj bla - go va - šet Sve - ti An -

bla - go va - šet Sve - ti An - ton Pa - do - van - ski

f va šet *mf* ski

počas!

ton Pa - do - van - ski naj vam zdra - vlje po - de - li.

naj vam zdra - vlje po - de - li.

1.

Polagano

(mrmljajući) Mm

Boris Papandopulo

Do - ie - tel je si - vi so - kol

zVu - ger - ske ze - mle, zVu - ger - ske ze - mle,

Do - ne - sel je si - vo per - je re - dom do ze - mle

Do - ne - sel je re - dom do ze - mle, do -

re - dom do ze - mle,

ne - sel je, do ze - mle,

Nje - ga gle - da mla - da go - spa zgra - da vi - so - kog

Nje - ga gle - da go - spa zvi - so - kog

zgra - da vi - so - kog zgra -

gra da, zgra da vi so kog ga gle da zgra

da, vi so kog!

da, zgra da, zBo - gom o - staj

mla - da go - spa, zgra - da vi - so - kog! zgra - da vi - so -

kog! zBo gom!

Doletel je sivi sokol
zVugerske zemle,
Donesel je sivo perje
Redom do zemle.

Njega gleda mlada gospa
zGrada visokog.
„Zbogom ostaj mlada gospa
zGrada visokog!“

Iz hrvatskog Zagorja.
NB. Da se postigne efekat dugo i bez prekida izdržanog tona (mrmljanje) treba zbor podijeliti u grupe, koje naizmjenice uzmu odah.

DAFINO, VINO CRVENO

2.

Dosta brzo (na jedan udar)

Ofi! *sf* *sf* Ofi!

Da - fi - no, mom - če - to,

Da - fi - no, vi - no cr - ve - no,

da - fi - no, mom - če - to, *sfp* da - fi - no, mom - če - to, da - fi - no, mom - če - to,

mom - če - to ti je za - spa - lo,

da - fi - no, mom - če - to, da - fi - no, mom - če - to, da - fi - no, mom - če - to,

mo - ri da - fi - no, mom - če - to, da - fi - no,

da - fi - no za - spa lo

mom - če - to, da - fi - no, mom - če - to, da - fi - no, mom - če - to, da - fi - no,

Na Ka - ra - ka men pla - ni - na, na su - va

mom - če - to, da - fi - no, mom - če - to, da - fi - no, mom - če - to, da - fi - no,

ri - da bez vo da

na su - va ri - da bez vo - da,

da - fi - no, mom - če - to, da - fi - no, *sff* ofi mo - ri, da - fi - no, mom - če - to,

Mi po-mi - na - ja aj - du - ci gunče-to

sf Of! *sfp* of!

da-fi-no, momče-to, da-fi-no, momče-to, da-fi-no, momče-to, da-fi-no,
mu ga u - kra - li

of!

momče-to, da-fi-no, momče-to, da-fi-no, momče-to, da-fi-no, u - kra -

plu f of! of! of! of! of! of!

mo-ri da-fi-no, momčeto, da-fi-no, momčeto, da-fi-no, momčeto

li *sf* mo - *sf* ri, *sf* mo - *sf* ri!

p *p* *f*

Na - a - nu ga pro - da - li
da-fi-no, momče-to, da-fi-no, momče-to, da-fi-no, momče-to, da-fi-no,

f Na-a-nu mu-ga pro-da - li, - za ruj-no vi-no cr - ve -

p *sfz* *sf*

za ruj - no vi-no cr - ve - no of! mo - ri

momčeto, da-fi-no momče-to, da-fi-no, za ruj-no vi-no cr - ve

no, da-fi-no, momčeto, da-fi - no,

of!

sf *ff* *p* *fff*

nol

ff of! mo-ri! da-fi-no, momče-to, da-fi-no, momče-to, da-fi-no, momče-to

da-fi-no, momčeto, of! mo-ri momčeto of!

da-fi-no, momčeto, of! mo-ri momče of!

of! of! mo-ri, of! mo-ri, momče! da-fi-no, momče-to
za be-la lju-ta ra-ki-ja! za be-la

da-fi-no, momče-to, da-fi-no, za be-la lju-ta ra-ki-ja!

lju-ta ra-ki-ja! of! mom-

za be-la lju-ta ra-ki-ja! moril da-fi-no, momčeto, da-fi-no

če mo-ri mom-če of!

če mo-ri mom-če mo-ri

mom-če-to, da-fi-no, momče-to, da-fi-no, momče-to, da-fi-no, momče-to,

mom-če mo-ri of!

da-fi-mo, momčeto, da-fi-no, momče-to, of! mo-ri, of!

Dafino, vino crveno,
Momčeto ti je zaspalo,
Na karakamen planina,
Na suva rida bez voda, (rid = hrid)
Mi pominaja ajduci, (ajduci = hajduci)
Gunceto mu ga ukrali,

Na anu mu ga prodali, (an = han)
Za rujno vino crveno,
Za bela ljuta rakija
Of, mōri, of!!!

(Iz Tetova u južnoj Srbiji)

TRI FTIČICE

Fr. Dugan jun.

1.

Tri fti - či - ce go - ru pre - le - te - le,
le - - - te - le

Tri fti - či - ce go - ru pre - le - te - le.
pre - le - te - le.

2 De ga nega drevca nit kamenca 3. Samo jedan javorek zeleni.

2.

FAŠNIČKA

Tu za re - pu tu za len, tu za mas - no ze - lje,
ma - sno

Faš - nik se je o - že - nil Pe - pel - ni - cu za - ru - čil.
že - nil za - ru - čil.

Pe - pel - ni - ca za - ruč - ni - ca, Faš - nik mla - do - že - nja.
Pe - - - pel - - - ni - - - ca.

Pepelnički gladni dnevi Fašniku se tuže,
Slana riba i palenta, to nam črevo struže; Pepelnica...

3.

SE KORENJE

Se ko - re - nje gliblje se, a moj mi - li ne - mre se,
Se ko - re - - - nje a moj ne - mre se,

da - - - le - ko u Juž - nu A - me - ri - ku.
ar o - ti - šel u Juž - nu A - me - ri - ku.

CRNI KOS

4.

„Tančaj, tančaj cr - ni kos“ „kak bi tančaj kad sem bos? Ne - mam drete
 nit smo - le ščim bi kr - pal co - ku - le
 Ne - mam dre - te nit smo - le, ščim bi kr - pal co - ku - le.“
 „Prodaj konja i vole, pak si kupi postole“

LEPE MOLIVARKE

5.

Le - pe su ti Mo - li - var - ke, le - pe ru - me - ne, Le - pe su ti
 Še - čer i - ju ka - vu pi - ju
 Mo - li - var - ke le - pe ru - me - ne še - čer ka - vu
 pa se ru - me - ne, še - čer i - ju ka - vu pi - ju pa se ru - me - ne,
 I za - kol - ju cr - nu ko - koš ko - ja ne no - se, i pev - či - ca
 bez re - pi - ca ko - ji ne pe - va, Pa is - pe - ku po - ga - či - cu
 tri put se - ja - nu, Pa is - pe - ku po - ga - či - cu tri put se - ja - nu.

Presto

1. Slana padna Gane

Milan Bajšanski

Sla - na pad - na Ga - ne, Sla - na pad - na
 Gde ti id - vaš Ga - ne, tuk ja id - vam;
 Na, na, na, na, na, na,
 po - lja - nu. Ga - ne ši - ri njan - ku.
 gde ti id - vaš Ga - ne, tuk ja id - vam.

2. Ruso vardarenko

Ru - so var - da - ren - ko, Ru
 ru - so
 so var - da - ren pre - li - va.

3. Pustitja mu momu

Pu - sti - tja mu mo - mu, mo - mu Ne - rav - nen - ku.
 Kak ti les - no zna - jat, mom - ci da po - dl - žvat.

IVE BERE GLIVE

1.

. Ivan Grbec

Sostenuto

I - ve be - re gli - ve *pp* na po - po - ve nji - ve,

Deciso

I - ve be - re gli - ve *pp* na po - po - ve nji - ve

doj - de gu - ska, pa ga splju - ska, doj - de ra - ca, pa ga zha - ca,
doj - de gu - ska, doj - de ra - ca,

doj - de te - le pa ga zme - lje, doj - de vra - bec
doj - de te - - le, doj - de

pa ga od - ne - se pod Gra - dec. Doj - de vra - na,
vra - - - bec. *p* Doj - de

pa ga zbra - na doj - de tič, pa ga ni več nik - der
vra - - - na *mf*
nič.

I - - ve be - re gli - ve, *pp* na po - po - ve
ni več nič.

nji - ve, doj - de tič, pa ga ni več nik - der nič.

se - stal me je ke - ber Po - pal me je za ru - ba - ču
 re - - - ber *mf* Po - pal za ru - ba - ču

hi - til me je na gru - ma - ču, na gru - ma - ču.
 hi - til na gru - ma - ču, na gru - ma - ču.

*) drugi glas nekollko tiše nego prvi

GREJE IN SE SMEJE

5.

(Fr. Žgur)

Lahno

Gre - je in se sme - je soln - ce spet, ze - le - ni - jo ve - je

Ve - ji - ca vsa - ka pe - sem pre - ta - ka
 cve - te cvet, Ve - ji - ca vsa - ka, pe - sem pre -

drob - nih ptic, ro - ža nam bo - ža
 ta - ka drob - nih ptic, *riten.* ro - ža nam bo - ža

cvet mla - dih lic, *Živo* Pe - sem škr - janč - ka na - še - ga

čin iz vi - šin
 znancka, pa - da ce - kin.

SNEŽINKE

(Fr. Žgur)

6.

Veselo

Lo - ve se sne - žin - ke lo - vé vr -

Lo - ve se sne - žin - ke,

te po - te - pin - ke vr - té in

vr - te po - te - pin - ke in ple - še - jo ra - do - sten

ples čez po - lje in go - ro in les!

Kdo je du - da? Kdo je pi -

f marc. Zi - ma hu - da

skuč? Lo - ve se sne - žin - ke lo -

Ve - ter ba - hač. Lo -

vé, vr - te po - te - pin - ke vr - té in

ve se sne - žin - ke, vr - te po - te - pin - ke in

ple - še - jo ra - do - sten ples čez

po - lje in go - ro in les. in les!

1. 2.

To in naslednji dve pesmi po potrebi transponirati v H dur

JEZUSU PUSELJČEK

(Belokranjska nar.)

7.

Lahko in nežno

Ko bi jaz ve-de-la da si ti Je-zus moj
 Ja bi ti da-la pu-šelj-ček svoj!

Pu-šelj-ček rož-ma-rin, Je-zus Ma-ri-jin sin
 Pu-šelj-ček gal-tro-ža Ma-ri-ja brez ma-de-ža
 Pu-šelj-ček li-li-ja, Je-zus u-smi-lje-nja

svoj, pu-šelj-ček,
 lju-ba Ma-ri-ja Je-zus bod moj!

Zadnja kitica zelo počasi in tiho; Ljuba Marija ponoviti.

1.

SVATOVSKA

(Belokranjska nar.)

E. Adamič

Živo

Huh

Mlad.
zbor.

Huh, ma-ti pe-če kruh,
 huh, huh, ma-ti pe-če

Huh,
 huh, ma-ti pe-če kruh,
 kruh, huh, huh, ma-ti pe-če

o - tec to - či vi - no, sva - ti i - do mi - mo

mf

o - tec to - či vi - no, sva - ti i - do

kruh.

mi - mo, o - tec to - či vi - no, sva - ti i - do

p

o - tec to - či vi - no, sva - ti i - do mi - mo

mf zo - vi - te jih si - mo

mi - mo. *mf* Zo - vi - te jih si - mo, da se po - go -

mf

Zo - vi - te jih

da se po - go - sti - mo zo - vi - te jih si - mo,

sti - mo, zo - vi - te jih si - mo, zo - vi - te jih

si - mo, da se po go sti - mo,

da se po - go - sti - mo zo - vi - te jih si - mo

si - mo, da se po - go - sti - mo zo - vi - te jih

si - mo da se po - go - sti - mo *mf* zo - vi - te jih

da se po-go - sti - mo   zo - vi - te jih   si - - -
poco a poco rit.

si - mo   da se po - go - sti - mo,   zo - vi - te jih

mo,

allarg.

si - mo,   da se po - go - sti - mo!

TIRI TIRI TINJE

2.
Poredno

Narodno besedilo

E. Adamič

Mlad. zbor   mi smo pa - sli   svi - nje

mf

Ti - ri ti - ri ti - nje

do vi - so - ke   go - re.

Ti - ri ti - ri to - re

f

pa je pri - šla   vu - ka.

Ti - ri ti - ri tu - ka

p

in od - ne - sla pra - se.

Ti - ri ti - ri ta - se

ritro

f

Ti - ri ti - ri ti - či, mi za - njo fan - ti - či.

ti - ri ti - ri ti - či, mi za - njo fan - ti - či.

ff

ti - ri ti - ri te - li, smo za rep jo vje - li

ti - ri ti - ri te - li, smo za rep jo vje - li

Živo

mf

marcato

Ti - ri, ti - ri, to - re, gna - li jo do go - re,

Ti - ri, ti - ri, to - re, to - re, gna - li jo do go - re,

p

f

ff

ti - ri, ti - ri, to - re, gna - li jo do go - ret

ti - ri, ti - ri, to - re, to - re, gna - li jo do go - ret

ČETIRI SRPSKE NARODNE OBREDNE KAJDE

1. Kraljička

Narodna

St. St. Mokranjac

Andante semplice

Kra-lju sve-tli kra - lju, kra - lju sve-tli kra - lju lje - ljo,
 kra-lji - ce ba - - ni - ce, U-staj te po - še - raj,
 u - staj te po - še - taj, lje - ljo, od dvo-ra do dvo-ra.
 SOLO Oj! Oj!
 p Od dvo - ra do dvo - ra, od dvo - ra do dvo - ra lje - ljo
 TUTTI p lje - ljo
 p Oj! pi - je
 do ca - re - va sto - la, gde car vi - no gde car pi - je
 p pi - je
 gde car pi - je
 ca - ri - ca mu slu - ži, lje - ljo, iz zlat - - na kon - di - ra.

2. Slavska

43

Narodna

St. St. Mokranjac

Allegro

mf Ko pi-je vi - - no. *p* za sla-ve Bo - žje, *mf* Ko-pi-je vi - -

mf Ko - pi - - je *p* vi - - no, *mf* za sla -

p no, *mf* za sla - ve Bo - žje, *mf* Po-moz'mu Bo - že

p ve Bo - žje. *mf* Po moz'mu Bo -

i sla - vo Bo - žja, Po-moz'mu Bo - že

že i sla-vo Bo - žja, Po mozmu Bo-že

i sla - vo Bo - žja. A šta je ljep - še

i sla - vo Bo - žja. A šta je ljep -

od sla - ve Bo - žje, a šta je ljep - še

še od sla ve Bo - žje, a šta je ljep-še

od sla - ve Bo - žje od sla - ve Bo - - žje!

ff rit.

ff rit.

3. Na ranilu

Narodna

St. St. Mokranjac

Allegretto

Po - ra - ni - le de - vōj - ke,
 Po - ra - ni - le na vo - du, Je - lo - le, Je - lo,
 Al' na vo - di je - len - če,

do - bra de - voj - ko, Ro - gom vo - du mu - ča - se,
 do - bra de - voj - ko, Ro - gom vo - du mu - ča - se,

a tempo

Je - lo - le, Je - lo, do - bra de - voj - ko,
 Je - lo - le, Je - lo, do - bra de - voj - ko,

A o - či - ma bi - stra - se.

pp Lento

Oj!
 A o - či - ma bi - stra - se.

Vivo

Je - lo - le, Je - lo, do - bra de - voj - ko.
 Je - lo - le, Je - lo, do - bra de - voj - ko.

4. Koledo

45

Narodna

St. St. Mokranjac

Andante con moto

U - ra - ni - la ko - le - do, sta - ra majka ko - le - do.
Sve - toj cr - kvi ko - le - do, na ju - tre - nju ko - le - do

U - ra - ni - la ko - le - do, sta - ra majka ko - le - do.
Svetoj cr - kvi ko - le - do, na ju - tre - nju ko - le - do.

Su - sre - te je ko - - le do, sve - ti Pe - tar

ko - le - do. Na je - le - nu zla - to - ro - gu na je - le - nu zla - to - ro - gu
ko - le - do,

i pa - ro - gu ko - - le - do. Vrn' se na - trag
zla - to - ro - gu i pa - ro - gu

ko - - le - do, sta - ra maj - ko ko - - le - do.

E - vo su ti go - sti do - šli, e - vo su ti go - sti do - šli
 ko - - - le - do

ko - le - đ a - ni, ko - - le - do. Ko - ji ho - de
 do - bri go - sti ko - le - đ a - ni

ko - - le - do, Bo - ga mo - le ko - le - do

Za sta - ro - ga, za bad - nja - ka, za sta - ro - ga, za bad - nja - ka
 ko - - le - do.

Maestoso
 za bo - ži - ć a, ko - le - do. Slava i čast doma - ć i - nu
 za ml a - do - ga za bo - ži - ć a

ko - le - do, te - bi na čast sta - ra maj - ko, te - bi na čast!
riten.

DVA POLŽA

47

Matija Bravničar

Allegretto

Otroški zbor

Sre-ca - la dva pol-ža sta se

Klavir

vrh go-ré, pr - vi bil je shi - šo, dru - gi pa brez njé. Pr - vi pol-žek

Dečki Bolj široko

je de - jal: Bratec na-gec! kam si svo-jo hi - šo del? A - li si jo

kam prodal, a - li si jo kje za-pil, a li morda to - lo - vaj te iz

ten.

ten

Vsi:

nje je pre-po-dil? Dru-gi pol-žek je de-jal:

Deklice

„Bra-tec, baj-tar! Kam sem svo-jo hi-šo del? Nik-dar ni šem je i-mel,

nik-dar si je po-že-lel! Res, le-po je vhi-ši spa-ti,

Tempo I

a tež-ko znjo po-to-va-ti!“ Sre-ča-la dva pol-za sta se,

vih go-ré, pr-vi bil je shi-so, dru-gi pa brez nje.

slijedeće zgrade može pokazati, kako bi se visina i dubina glasa dala predočiti točkicama, od kojih su nekoje više, a druge dublje postavljene na ploči. Time bi došao do linijskog sustava i do bilježenja tonova. Dalje bi se tečajem godine išlo na trajanje tonova, te bi se postepeno prikazale cijele note, polovine i četvrtine; drugo polugodište ili pod konac godine napokon osmine. Od vrsta taktova uzele bi se samo najprostije $\frac{2}{4}$, $\frac{4}{4}$, $\frac{3}{4}$. Kod toga bi ritmika morala biti vrlo jednostavna. Samo se po sebi razumije, da se iz tonaliteta C-dur ne bi smjelo izaći. Kod pogađanja intervala u C-dur ljestvici moralo bi se postupati vrlo obzirno, jer bi bilo djece, kojoj bi to bilo lako; no svakako bi ih bilo dosta velik broj, kojima bi to bilo vrlo teško. Kod takve djece bi učitelj morao biti vrlo obziran i ustrpljiv. Neka vrst natjecanja boljih i slabijih tu bi pomogla.

U trećem razredu moglo bi se prijeći na prirodnu a. mol ljestvicu, a kasnije oprezno uvesti vodicu -gis. Iza toga bi se mogla uvesti tonaliteta g-dur pomoću vodice fis. a napokon bi se uvela tonaliteta f dur, pa onda e mol i d mol. Kada bi to došlo na red, to bi ovisilo o prilikama i učenicima. Katkada bi to išlo već u 3. razredu; a drugi put možda istom u 4. razredu. Tečajem vremena mogli bi se uvajati i kompliciraniji ritmi i dvoglasno pjevanje. To bi se sve moralo prepustiti prilikama i uvidavnosti učitelja. Brži napredak zaslužio bi svakako pohvalu, a kod polaganijeg napretka moralo bi se imati uvidavnosti prema učitelju i uzeti obzir na posebne prilike i neprilike, s kojima se imao učitelj boriti.

Svakako bi se moralo u svim prilikama paziti, da se djeca i kod pjevanja i kod govora nauče proizvesti plemenit i ugodan glas i to već od 1. razreda. Posve je ispravno, da se od djece zahtijeva, da glasno i jasno govore, ali je pogrešno, da kod govora i pjevanja preko svake mjere viču, otvaraju usta gotovo od jednoga uha do drugoga i proizvode nepodnošljivo surove glasove, a vokale potpuno iskrive (o mjesto u, a mjesto o, i t. d.).

Time sam želio o tom predmetu istaknuti neke misli, a o osnovi samoj, kao i o materijalu, koji bi se imao uzimati, trebalo bi potanko raspraviti. Isto tako bi trebalo dobro promisliti i o samoj metodi poučavanja. Međutim i o metodi bi se mogli staviti u glavnom samo principi, jer metodu diktiraju vrlo često školske prilike, koje kakve neprilike, a u prvom redu učenici (njihov kvalitet) i napokon na svaki način učiteljev individualitet.

Nema sumnje, da bi svjesno poznavanje elemenata muzike i oplemenilo dušu mladeži, a u društvenom kretanju bi im u životu često dobro došlo. Ima doduše ljudi (pa i najviših inteligencija), koji ravnodušno (bez ženiranja) kažu, da nemaju nikakva saveza s muzikom i da ne znadu, kamo bi je smjestili. Tima valja dozvati u pamet, da su stari Grci poznavanjem muzike i muzičku naobrazbu smatrali bitnim dijelom opće obrazovanosti; a napokon svakako stoji, da «ne živi čovjek samo o kruhu.»

F. Dugan

TREBA LI DJECU U OSNOVNOJ ŠKOLI PODUČAVATI PJEVATI PO NOTAMA?

Svakome je jasno, i time smo na čistu, da pjevanju u osnovnoj školi treba posvetiti osobitu pažnju. Pjevanje je govor srca. Ono razvija estetična čuvstva, budi ljubav prema Bogu i domu. Uzgojna vrijednost pjevanja je važna i opsežna. No nameće nam se pitanje, kako valja djecu u osn. školi podučavati u pjevanju, da li po sluhu ili po notama. Svaki ovaj način ima svoje branitelja i protivnika.

Znameniti pedagog Komensky preporuča, da djeca u pučkoj školi uče ponjevkama na pamet. Po mišljenju Pestalozzija treba da učenici upoznaju visinu tonova (melodijski element), njihovu jačinu (dinamički element) i napokon takt ili mjeru (ritmijski element). Ti elementi, a ne melodija, treba da su predmetom u obuci pjevanja. No dalje sam kaže, da je nevjest u toj nauci. Tim putem su kasnije pošli Pfeiffer i

Nägeli i izradili napatuk za obuku u pjevanju na temelju Pestalozzijevih načela. Međutim je ta njihova osnova brzo zabačena, jer je bila apsolutno neprovediva. Znameniti pedagog Rousseau predlagao je, da se mjesto nota uzmu brojevi. Za primu 1, za sekundu 2, za tercu 3 itd. Njega je u tom nasljedovao pedagog Natorp, no i to je ostalo bez željenog rezultata.

Više se je približio pravoj metodi u njevanju Lindner (Leipzig). On kaže, da obuka u pjevanju treba da počne sa popjevkama, a onda, ukoliko je vremena, mogu se učenici upoznavati teorijom. Tim putem su kasnije prosljedili pedagozi Heutschel, Schütze i Pflüger.

Od naših muzičkih pisaca su se tim pitanjem pozabavili Kuhač i Vj. Novak. Obojica se protive da se u pučkoj školi uči pjevanje po notama. Moram reći, da sam dugogodišnjim iskustvom i ja došao do toga uvjerenja. I ako su zagovarali učenje pjevanja po notama i najznamenitiji pedagozi, zagovarali su to u općem smislu, a nijesu bili svjesni, koliko je od njihova pedagoškog teoretiziranja u praksi uistinu provedivo. Vrijeme je pokazalo, koliko se može i dokle se smije, pa zato, što dalje, to su i pedagozi polagano ostupili od svojih zahtjeva, i korigirali svoje metode prema rezultatu prakse.

Popjevka u pučkoj školi ne smije služiti svrhom već sredstvom, da u djeci razvije plemenitost čuvstva, uzdigne im srce za sve što je lijepo i uzvišeno. A naša popjevka, koja je lijepa melodijom i riječima, zaista je kadra to proizvesti. Ona je djeci bliska. Dijete je razumije, nju je njemu dao njegov narod, njegovo selo. S njom se veseli i tuguje. S njom si rad olakoćuje, s njom ustane i legne i Višnjega moli.

Veseli se satu pjevanja, da se odmori od onoga, što su njegov nježni dječji mozak zaokupili brigom drugimi predmeti. Sad su mu svi opet prijatelji, učitelj mu je sad najmiliji, on mu daje što mu srce moli. Tako sam se i ja veselio u ono vrijeme. Učili smo brzo i lako, na semestar kojih 20 pjesmica. U I. semestru IV. razreda otpočne naš učitelj M. Slogar (odličan orguljaš) sa učenjem nota. Naše veselje je prestalo. Sad nam je bio svaki predmet miliji od pjevanja. Tako je u tom prošao prvi semestar, nadošao drugi, treba da već pjevamo po notama. Naučili smo svega uz gledanje nota 10 pjesmica, ali napamet. Vidjev naš učitelj rezultat, prestao podukom pjevanja po notama. Zašto nije uspio, svakome je jasno. Cilj je obuke u pučkoj školi, da djeca nauče pjevati, a metoda je ona bolia, kojom se prije dođe do cilja. Time, ako djeca nauče čitati note na pet crta, na njihovim prazninama, i nekoliko nota na pomoćnim crtama, zatim vrijednost nota (što iziskuje vrlo mnogo vremena u osn. školi), nije još ništa polučeno. Za pjevanje po notama treba još znati ritam, mjere, ljestvice, intervale, tempa, dinamiku. Bez ovoga jednoga nema govora o pjevanju po notama. A da li se može tražiti toliko od djece u osn. školi. Toliko se traži od djece, koja polaze srednje i muzičke škole, pa opet nakon dvogodišnjeg intenzivnog rada ne pjevaju, već samo gledaju po notama. One im doduše služe za orijentaciju, da zna gdje treba gore, gdje dolje krenuti, koju dubie koju kraće izdržati, ali o sigurnosti u intonaciji nema govora. Zatim, za učenje pjevanja po notama bi morali bi učitelji svojski u muzici izobraženi. Svi bi morali biti naročiti muzički pedagozi, jer laglje naučiš starijega, nego dijete.

A čemu ta muka za djecu i za učitelja koja ne donosi željena ploda.

Koliko mogu naučiti djeca popjevaka po sluhu, dok bi naučili poznavati samo note.

Takova metoda učenja pjevanja u pučkoj školi nije svrsi shodna. Stoga je moje mišljenje, da se u pučkoj školi podučaje pjevanje samo po sluhu, jer je to djetetu najbliže i najmilije, a za rezultat obuke najizdašnije.

Fr. Lucić

„Jezusu pušeljček“

(Poskus učnega obrazca)

Otroke učimo peti in želimo, da bi bila pesem na umetniški višini?!

Umetnost ima prav malo koristi od vsega našega prizadevanja, da čim večje stevijo otrok slabo ali rna pol bere note. Najbi to znanje, ki je bolj namišljeno ko resnično, izmehanizira toplo občuteni srčni spev tako, da postane drven in koščen, kakor da bi bil priklenjen na Lokrustovo postelj notne vrednote in taktia. Isto bi bilo, če bi zlogovati Prešernove poezije nekako za vajo v čitanju... To bi bilo ravno tako absurdno, kakor če bi naviti metronom in zahtevali od fantov na vasi, naj pojejo narodno pesem po udarcih aparata.

Do višine je strma pot!

Umetnosti je do tega, da se vsi, ki učijo, čim bolj poglobijo v vse skrite lepote pesmi tja do najmanjsih podrobnosti in jo na tak način dvignejo od surovega materiala do vzvišenega mesta, ki ji pripada; da jo postavijo, kakor se postavi tabernakelj na oltar... Umetnosti je do tega, da ne iščejo vsi, ki učijo, v pesmi tega, kar je v vseh pesmih skupnega in tega, kar vsi znajo... njej je do tega, da iščemo pri vsaki pesmi to, kar je pri nji čisto posebnega... in jako redkim je dan posebni Božji dar, da to občutijo, izrazijo in razodenejo...

Na kratko hocem izpregovoriti, na kaj naj pazi, kdor hoče učiti pesem. Izberem si št. 7. na str. 38. »Jezusu pušeljček«.

Še preden začnemo učiti, se moramo prav jasno zavedati, da je narod, ki je to besedilo zložil, imel pred očmi neko določno sliko, določno in jasno predstavo; mi moramo isto predstavo rekonstruirati, prej v sebi, potem v drugih. Zavedati se moramo, da je tudi oni, ki je napisal spev (umetni sicer, toda iz narodnih elementov), imel pri tem predstavo, povsem določno in jasno čustvo; obuditi moramo isto čustvo, najprej v sebi, potem v drugih. Preidimo k učenju!

Enkrat, pri prvi vaji samo čitamo besedilo in pojasnimo, ako otroci česa ne razumejo. Istotako jim enkrat poskusimo zapeti vso pesem poitiho in skromno, da ni vsiljiva in da so vse lepote še zavite v skrivnosten mrak... Naučimo nekaj odlomkov speva pri gornjem in pri dolnjem glasu. Ze prvi takti nad dajo razmišljati, kateri glas je prav za prav melodično važnejši in kateremu naj polagamo večjo težo in izraz. Gornji glas se povzpne do »e«, ostane dolgo časa nepremično na njem ali se vrta okoli njega; ta ne lo najvažnejši. Spodnji glas ima v prvih sedmih taktih mnogo večji melodijski razmah, večjo samostalnost in neodvisnost, vsled česar bi jaz dve tretjini pevcev porabil za dolnji glas in eno tretjino za gornjega; ta razdelitev bi nam prešla prav posebno še za troglasje od četrtega takta dalje, kjer bi bil vsak glas zastopan z enako številno skupino pevcev. Zelo važno se mi zdi opozoriti na osminke v prvem taktu: s tem, da je ena četrtnina razdeljena v dve noti, je ta, nanovo pridobijena nota nov impulz, nov element življenja in gibanja, ki se ne sme izgubljati, temveč se mora pognati dalje in naraščati. V tretjem taktu pa je treba zelo paziti na različno dolgost osminke; zadnjim, daljšim je treba dati večjo težo in povdarek. Zdaj pa naletimo na precejšnjo težavo: besedo »moj« moramo zdržati brez oddiha v počasnem tempu skozi štiri takte!

Da bomo to zmogli, je prej neobhodno potrebno delati z otroci vaje v dihanju: razpita pljuča in prsa ev. s privzdignjeno trebušno mreno, hitro vdihniti in obdržati do pol minute polna pljuča zraka, pa zopet hitro vdihniti in prav počasi spuščati dolgo in enakomerno zrak. Sele sedaj opozorimo, da morajo pred »moj« vsi vdihniti, vendar tako, da se to ne opazi, četudi morajo zajeti dovoljno množino zraku.

Ako beremo na licih otrok, ali ako spoznamo iz njihovih besed, da je pesem otroke razveselila, da jo pojejo radi in da jih zanima, porabimo priliko, da kujemo, dokler je železo vroče. Ta trenotek je najvažnejši, ako ga zamudimo, se ne povine več. Tedaj rečemo: »Otroci! Ako hočete to pesmico zapeti prav zaes lepo, tedaj morate imeti vedno pred očmi sliko, katero ste gotovo že kdaj videli: Marija, Mati Božja sedi, v svojem naročju ljubega Jezusa drži. Otroci prihajajo k Jezusu in mu prinašajo poljskih rož. Kadar to pojete, si morate misliti, da ste vi tisti otroci, ki se zdaj z Jezusom, z Nebeškim detetom razgovarjate... O vsem tem govorimo, dokler otroci še sledijo; če pa ne morejo slediti več, pritrinamo nadaljevanje misli za tedaj, ko bo beseda prav gotovo napravila zaželjeni srčni vtis. Pri imitacijah (osmi takt in dalje) omenimo, da so prvi glas tisti otroci, ki so pogumno prvi stopili pred Jezusa; drugi so ostali zadaj. Tudi oni drugi so prinesli dar, ali ko so ga izročali, so bile njih besede pritažene in tihe, bolj boječe... To izraža drugi glas. »Pušelček rozmarin« zapojemo polglasno, »Jezus Marijin sin« pa tiho in nežno, da se ljubi Jezus, ki je še dete, ne prestraši preglasne besede... Kadar zapoje doljnji glas v dolgih notah »pušelček«, naj to izgovori v zamaknjenju, v meitaciji, v samopozabljenu... »Ljuba Marija« do konca pa z velikim hrepenenjem, z rokami in z očmi bi jo hoteli doseči, a daleč je od nas in dosegljiva samo v mislih.

Se par pripomočkov, še par opomb.

Pred kratkim sem v mladinskem zboru opazoval skupino, pojočo tretji glas. Držali so se tesno skupaj z rokami in zibali neznatno in nevede med petjem sem ter tja. Včasih je prav malenkostna zunanja gesta potrebna, da pride do primerne izraza notranje čustvo. Pogled, poteza na obrazu, držanje telesa in rok, vse to je gesta. Kaka naj bi bila gesta, ko dajete Jezusu pušelček?! Kaka je duhovnikova gesta, ko daruje kruh in vino? In ako se ta gesta ne da v resnici izvršiti, si jo moramo vsaj zamisliti.

Če je po besedilu to predvsem deklška pesem, ni še rečeno, da je ne bi smele prepevati tudi mešane skupine.

Ako bi bile visoke lege premučne, je treba pesem transponirati za pol ali za celi ton (v H ali v B dur).

Kitice diferencirati: Druga se poje malo bolj živo ko prva, zato pa tretja kitica tiho in zelo počasi.

Zadostovale bodo dve, tri vaje, da bodo otroci pesem znali. Izvesti jo idealno... to pa zahteva mnogo, mnogo več. Včasih je treba otroke zopet spomniti na lepo sliko, le s par besedami, da se spomin osveži...

Iv. Grbec

DJEČJI PJEVAČKI ZBOR DRŽ. REAL. GIMNAZIJE U PETRINJI

Ma koliko volje bilo kod srednjoškolskih učitelja glazbene umjetnosti da stvore dječke zborove dolazili su često do poteškoća kod izbora pjesama. I zato se ne treba čuditi činjenici što se je na poziv maestra Kumara odazvao lijep broj naših muzičkih stručnjaka, spremni da pridolesu svoj dio k ostvarenju dobre zamisli, da se stvori potrebna omladinska glazbena literatura. Pozitivni rezultati postići će se samo uz dobrog učitelja sa dobrim materijalom.

Bilo je i dosada ne samo pokušaja već i lijepih uspjeha, bar na nekim srednjim školama, koje dolaze prve u obzir kod širenja muzičke umjetnosti. Dakako da se ti zborovi ne mogu takmičiti sa jednim «Trbovljanskim slavujem». Ipak se vidi da je bilo ljudi koji su uložili dosta truda u tu svrhu.

U Petrinji na realnoj gimnaziji postoji dječki zbor pod vodstvom prof. Karla Kiler. Djak maestra Kumara, kao i toliki njegovi djaci, spreman i požrtvovan, prof. Kiler uspio je dati 6 javnih koncerata. Premda je glavna struka prof. Kiler crtanje, ipak je on radio sa dječkim zborom sa naročitom ljubavlju i elanom, što se sve manifestiralo prigodom javnih nastupa. Koncerti su držani u god. 1931, 1932 i 1933 uglavnom prigodom proslave dana Crvenog krsta i u korist ovoga, što je vrijedno posebne pohvale. Jedan od ovih koncerata održan je zajedno sa zborom učitelj. škole kod godišnje produkcije. Na programu su bili zastupani poznati naši skladatelji:

E. Adamič: Ispraševalnica, Uspavanka, Dudeldajčki, Odklepa zima ledeni grad, Posmehulja neumiti deklici, Ciganska, Pastirci vi, Burja, Pomladna.

M. Milojević: Na livadi, Majska pjesma, U berbi, Cvetna livada, Sanjkanje, Mladost, Lastavici, Proletna pjesma, Vetar, Proleće.

B. Širola: Popjevka Crvenkapice, Vilina popjevka.

St. Premrl: Zagorska, Rože za Marijo.

F. Gerbić: V noći. — Kogoj: Zvončki. A. Lajovic: Pesem nagajivka.

V. Vodopivec: Pojdimmo spat.

Zbor nastavlja i dalje sa radom, i nadamo se, da ćemo češće imati prilike čuti ugodne dječje glasove u veseloj pjesmi.

I. Pucić

Biografija

Milenko Živković rodio se 25. maja 1901 g. u Beogradu. Prvo učenje iz muzike počeo je na violini 1917 god. za vreme austrougarske okupacije u Beogradu. Muziku je ozbiljnije počeo da studira pošto je 1919 god. stupio za člana hora Pevačkog društva «Stanković», u kome je često zamjenjivao horovođu i redovno dirigovao horom u Voznesenskoj crkvi. Uskoro se u Muzičkoj školi «Stanković», gde je produžio studije iz violine i muzičke teorije, upoznaje sa svojim prvim učiteljem kompozicije Milenkom Paunovićem, kod koga, pored pravnih studija, uzima časove iz nauke o harmoniji i kontrapunkta, i koji na njega utiče da se definitivno opredeli za muziku. U to vreme padaju i njegovi prvi počeci komponovanja.

G. 1925 završava pravni fakultet i stupa kao sudski poručnik u Dunavski divizionski vojni sud u Beogradu. Ali kad je najviše izgledalo da mu je osigurana karijera u vojnosudskoj struci, daje ostavku na državnu službu i odlazi u Leipzig, gde na Zemaljskom konservatorijumu provodi od aprila 1926 do augusta 1929 g., studirajući teoriju i kompoziciju, posvećujući osobitu pažnju kontrapunktskom problemu, čija se izvorna tradicija očuvala u najčistijem svome obliku u ovom Bachovom gradu. Posle Leipziga odlazi u dva maha u Pariz (1929 i 1930 g.) gde posećuje predavanja iz kompozicije na Scholi Cantorum (u klasi V. d'Indya), — ali više od toga s velikim interesovanjem prati i proučava tamošnji muzički život. Po povratku sa studija postaje nastavnik Muzičke škole «Stanković» (1931), zatim generalni sekretar Južnoslovenskog pevačkog saveza (1933), dirigent Akademskog pevačkog društva «Obilić» (1933), zatim dirigent Hora studenata Bogosl. fakulteta u Beogradu (1934). Napisao je:

- op. 1 Simfonijski prolog za veliki orkestar (prvi put izveden na Praškom radiu 1933);
  - op. 2 Tri svite za mešoviti zbor a cappella;
  - op. 3 Južnoslovenske seljačke igre za solo klavir;
  - op. 4 Svita u klasičnom stilu za solo flautu uz pratnju klavira (ili kamernog orkestra);
  - op. 5 Meditacije bez komentara, za solo bariton i kamerni orkestar (na stihove R. Drainca);
  - op. 6 Vizantinska služba božija za tenor i bez solo i m. zbor a cap.;
  - op. 7 Živi oganj, ritualni balet u 1 činu (na tekst M. Nastasijevića);
  - op. 8a Omladinska muzika, 28 ženskih, muških i mešovitih zborova na narodne melodije ili tekstove;
  - op. 8b Dve humoreske za ženski zbor a cappella;
  - op. 9 Zelena godina, 10 baletskih scena na južnoslovenske seljačke motive.
- Iz oblasti muzičke teorije i kritike napisao je veći broj članaka u raznim listovima (Muzički glasnik, Misao, Put, Život i rad, Trgovinski glasnik, Zvuk itd.).

LISTNICA UREDNIŠTVA

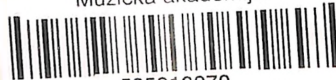
Upravo je veliko zanimanje što ga je pobudio naš prvi svezak. Naručuju ga osnovne građanske i srednje škole, omladinski zborovi, učitelji i profesori glazbe; mnogo sokolskih a malo drugih pjevačkih društava. Među građivom bi i oni našli građe za razodličnije ženske zborove, kao i narodnih pjesama za najpriprostije seoske ženske i mješovite zborove. U svakom broju ćemo pomalo uvrštavati slike i podatke što smo ih primili od uekih omladinskih zborova.

Od naših pedagoga i skladatelja primili smo čitav niz dopisa, punih oduševljenja i priznanja. Prijavili su nam se mnogi novi saradnici.

Velji za nar.-relig. skladbama i omladinskim zborovima s priprostim klav. pratnjom ugodićemo naskoro, ali ne možemo objavljivati članke s polemičnom tendencijom.

Odgovori na anketu nastaviće se u narednom broju.

Muzička akademija

525212070

RODITELJI!

Hoćete li osigurati svojem djetetu u školi onaj uspjeh kojega želite? Možete.

Prije svega je potrebno da se zbliže dom i škola, da imaju roditelji pred očima isti cilj i isti put.

Taj put zблиžavanja pripravlja mjesečnik za propagandu zajednice doma i škole

„DOM I ŠKOLA“

kojega izdaje i uređuje već treću godinu gradski školski nadzornik Josip Butorac, Zagreb, Samostanska ul. 24, prizemno desno.

Ovaj list — prvi i jedini te vrste u državi — donosi osim drugoga i posebni prilog za omladinu

„DJEČJE KOLO“

sa zagonetkama, igrama, šalama i dječjim sastavcima.

Oprema, papir, tisak i slike su odlične.

Godišnja pretplata 35 dinara — polugodišnja 18 dinara, četvrtgodišnja 9 dinara — pojedini broj 4 dinara.

Novac se šalje na Fil. Pošt. šted. u Zagrebu broj ček. rač. 37.365.

IVAN GRBEC:

Sonatina za klavir.

Sastavljena je iz 4 stavka, koji imaju za temu motive iz Đorđićeve zbirke srpskih narodnih pjesama.

Po teškoći spada u naučnu osnovu trećega nižega ili prvoga srednjega razreda klavirske škole.

Izvođena je bila na javnim produkcijama Državne muzičke akademije u Zagrebu i dobila je od općinstva i od kritike odlično priznanje.

Cijena 25.— dinara

Narudžbe prima : Ivan Grbec, Zagreb, Račkoga ul. 6/IV kat.

POPRAVITE POGREŠKE!

Na ovojnom listu i u književnom prilogu ostale su osim mnogobrojnih tehničkih nedostataka i pogreške, koje neka se isprave ovako:

Ovojni list str. 1. Dafino, vino crveno. St. Mokranjac.

Prilog str. XIII, (članak) 1 redak: mnogobrojni po; 2 redak: instrumenata svih vrsta (ne: a svih), 11 redak: područja, 4 redak odozdo: muzičara, koji;

Str. XV, 15—14 redak odozdo: različnim (ne: različnim), 14 redak odozdo: u srednjem pjeva.

Str. XVI, 12 redak: Groteskno, svako, 7 redak odozdo: jednoličan (ne: jednoličen).

Str. XVII, 2 redak: zatežimo (ne: zatižemo), 4 redak: milovanje (ne: milo anje), 22 redak: najsvetije, 25 redak: najviše sačuvali (ne: čuvali), 26 redak: družine (ne: druine), 30 redak: raširiti lijepo (ne: ilijepo), 3 redak odozdo: izrađena (ne: izradjena), 15 redak odozdo: naime, zapravo.

Str. XVIII, 4 redak: se isprva (ne: izprva), 17 redak: izvođenja (ne: izvođenje), 9 redak odozdo: pjesmice (ne pjeesmice).

Str. XIX, 1 redak: dubljina (ne: dubina), 6 redak: $\frac{2}{4}$, $\frac{4}{4}$, $\frac{3}{4}$,

Druga polovica 14 retka neka glasi: f dur, pa onda e mol i d mol. Kada bi to (a ne: i kompliciraniji itd.), 15—16 redak: raz-redu, 33 redak: svijesno (ne: svjesno), 7 redak odozdo: —meće (ne: meče), pjevanju (ne: pjevnju).

Str. XX, 4 redak: 2, (ne: 2), 18 redak: svrhom, već, 26 redak: on mu daje što mu srcu prudi (ne: mi), 22 redak odozdo: pjevanja, 19 redak odozdo: prestao je podukom, 13 redak odozdo: u osn. školi?, 8 redak odozdo: morali biti (ne: bi).

Str. XXI, 3 redak: ali na pol bere note, kajti, 6 redak: će bi zlogovali (ne: zlogovati), 15 redak odozdo: prvi takti nam (ne: nad).

Str. XXII, 14 redak odozdo: trebna, da.

Str. XXIII, 2 redak: zborove, dolazili, 2 redak odozdo: nadamo se da ćemo, 4 redak odozdo: V noći. Zvončki, 10 redak odozdo: Izpraševalnica.

Str. XXIV, 4 redak: zamenjivao (ne: zamjenjivao), 3 redak odozdo: želji, 6 redak odozdo: zborova, 7 redak odozdo: od nekih (ne: nekih), 10 redak odozdo: učitelji, 12 redak odozdo: Vijesti (ne: Listnica), 18 redak odozdo: ženskih (ne ženskkih).

Prijateljima lijepe omladinske pjesme

POZIV NA PRETPLATU

U decembru 1933 god. počela je izlaziti zbirka omladinske muzike

„GRLICA“

Urednik i izdavač: SREČKO KUMAR

U ovoj školskoj godini izaći će deset svezaka s izabranim gradivom dosad još neobjavljenih kompozicija za omladinu. Svaki svezak (24 strane notnog tiska i književni prilog) odgovara rasporedu jednog omladinskog koncerta.

Epohalna zbirka omladinske glazbene literature.

Saradjuje preko četrdeset jugosl. skladatelja.

Sadržaj I sveska :

- M. Tajčević: Pjesme dodolske.
- M. Tajčević: Bugarske koledne pjesme.
- M. Pozajić: Četiri svatovske pjesme iz Bukovca.
- E. Adamič: Slovenske narodne.
- Iv. Grbec: Belokranjske šaljivke.
- M. Živković: Igrale babe.
- J. Marinković: Novo kolo.
- J. Š. Slavenski: Uspavanka.
Dečja igra.
- J. Š. Slavenski: Zagorska pesma.

Sadržaj III sveska :

- Iv. Matetić: Narekovane.
- P. Krstić: Let, let, tičice male.
- K. Manojlović: Nanina pesma.
- Mih. Logar: Lutke računaju.
- E. Adamič: Koroška pisma.
- E. Adamič: Narodne (Zima, Vse mine, O kresu, Prošel je pisani vuzem).
- Iv. Grbec: Tri narodne.
- Zl. Grgošević: Djeca uoči praznika.
- M. Pozajić: Tri plesa iz Medjimurja.
- K. Manojlović: Sa Vardarskih strana.
- P. Krstić: Svadbarske pesmi iz Srbije.

**Godišnja pretplata 180 dinara, polugodišnja 100 dinara.
pojedini svezak 25 dinara.**

**Revija se plaća pošt. čekom (br. ček. rač. 38604) ili
uz pouzeće.**

**Narudžbe prima: Srećko Kumar, urednik „GRLICE“ re-
vijalne zbirke omlad. muzike, Zagreb, Račkoga ul. 6/IV.**

Vlasnik, izdavač i odgovorni urednik: Srećko Kumar, Zagreb, Račkoga ul. 6/IV.
Tiskara „BE-KA“, Zagreb, Martićeva ul. 17. -- Za tiskaru odgovara: A. Biterman.